

TALLINNA

POLÜTEHNIK

Ühiskonnateaduste alane üliõpilaste referatiivsete teaduslike tööde konkurss

Nr. 32 (527)
XX aastakäik

TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI,
ELKNÜ KOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄALEKANDJA

Reedel, 22. novembril 1968

Eesti Tööraha Kommuni 50. aastapäevale pühendatud vabariiklik teaduslik konverents

Narva raekojas toimus 29. novembril 1918 a. Eesti Ajutise Revolutsioonilise Komitee ja VK(b)P Eesti parteiorganisatsioonide esindajate koosolek, kus kuulutati välja Eesti nõukogude vabariik Eesti Tööraha Kommuni nime all. Samuti määrati Eesti Tööraha Kommuni Nõukogu (valitsuse) koosseis ning kogu võim anti sellele üle. Eesti Tööraha Kommuni esimeheks määrati Jaan Anvelt.

Eesti Tööraha Kommuni moodustamine oli suurimaks sündmuseks eesti tööraha elus pärast Oktoobrirevolutsiooni. Taaskehtestati Nõukogude riigiparaat, mis asus ellu viima ümberkorraldusi kõigil eluvaldel saksa okupantidest vabastatud territooriumil. Toimus majandusharude ümberkorraldamine sotsialistlikele rööbastele. Seda protsessi juhatas Eesti Tööraha Kommuni Majandusvalitsus, mille eesotsas seisis Hans Pöggelmann.

Majanduslikus ehitustöös sai Eesti Tööraha Kommuni abi Nõukogude Venemaalt, kes ise samal ajal elas üle tõsiseid raskusi. Rahvakomissaride Nõukogu eraldas Kommuniile krediiti 60 miljonit rubla.

Eesti töötav rahvas võttis vene rahva abi tänuga vastu. Petrogradi Nõukogule saadetud telegrammis öeldi: «Eesti Tööraha Kommuni Nõukogu tänab eesti tööraha nimel oma vanemat venda Nõukogude Venemaad... Eesti töörahas ei unusta kunagi temale osutatud abi.»

Nõukogude valitsuse ajutise liiiasaamise põhjuseks Eestis oli imperialistlike riikide sotsiaalne intervetsioon. Eesti Tööraha Kommuni oli raskes olukorras, sest Nõukogude Venemaa oli vaenlastest ümber piiratud ja ei saanud eesti proletariaadile appi tulla.

Kommunistliku partei Eesti organisatsioonide ja VK(b)P eesti sektsiooni (1919. a. august) esindajate ühendatud konverents andis hinnangu Eesti Tööraha Kommuni ajaloolisele osale, märkides: «Kuiigi Eesti Nõukogude Vabariik kadus maa pealt rahvusvaheliste timukate süü läbi, ei surnud ta, vaid elab eda-»

Esimese Eesti suveräänse riigivalitsuse — Eesti Tööraha Kommuni Nõukogu — liikmeid: H. Pöggelmann (vasakult), J. Anvelt, O. Rästas, J. Käspert, M. Trankmann, K. Mühlberg ja A. Vallner.

si tuhandetes eesti tööliste südametes.»

Kommuuni mitmekülgset tegevust arutatakse eile Tallinnas avatud Eesti Tööraha Kommuni 50. aastapäevale pühendatud vabariiklikul konverentsil.

Kaks päeva kestval konverentsil kuulatakse ära 14 ettekannet tuntud vabariigi ajaloolastelt. Nende hulgas on professor P. Viuhalemi, Tallinna Polütehnilise Instituudi NLKP ajaloo kateedri dotsentide E. Mattiseni, Ü. Taigro ja A. Pääsi ettekanded, EKP KK Partei Ajaloo Instituudi vanemate teaduslike töötajate H. Saarniidu ja A. Liebmani ja akadeemik J. Saadi ettekanded.

Konverentsi tööst võtavad osa ka külalised. Ettekandega «Ungari Nõukogude Vabariigist 1919. aastal» esineb Ungari Sotsialistliku Töölispartei Ajaloo Instituudi direktori asetäitja Andras Zsilak, VK(b)P rahvuspoliitika Kodusõja perioodil räägib NLKP KK juures asuva Marksismi-leninismi Instituudi sektorijuhataja professor M. Kulitsenko. Lätimaa KP KK Partei Ajaloo Instituudi direktor, ajalookandidaat A. Raškevič pühendab oma

ettekande Lätimaa KP historiograafia küsimustele aastail 1918—1920.

Eesti Tööraha Kommuni kohta on avaldatud palju materjale. Pedantse täpsusega kogusid ja koguvad ajaloolased iga fakti ja sündmust, et ühendada seda ühtseks tervikuks, mis on vähem või rohkem seotud unustamatu ajajärguga vabariigi elus.

See huvitav materjal on köitnud «Tallinnfilmi» kinematograafistide-dokumentalistide tähelepanu.

Neil päevil ilmub vabariigi ekraanidele kolmeosaline dokumentaalfilm «Vabariigi sünd», mis on pühendatud suveräänse Nõukogude Eesti Vabariigi sünnile (stsenariumi autorid on E. Mattisen ja R. Rammus, režissöör V. Parvel, operaator H. Martinson).

Kunagi ei kustu rahva südames mälestus esimesest Eesti Nõukogude Vabariigist, mille kohal lehvib Oktoobrilipp.

NLKP ajaloo kateedri dotsendi kt., ajalookandidaat A. SCHMIDT

EKNÜ kui Kommunistliku Noorsoo Internatsionaali sektsiooni tekkemomenti ning mõningaid EKNÜ internatsionaalseid sõprussidemeid KNI teiste väesalkadega aastail 1920—1930. Jõuti järeldusele, et Kommunistliku Noorsoo Internatsionaali sektsiooni loomine. m's toimus 5. detsembril 1920. a. Üle-Eesti-maalise Noorproletaarlaste Ühingu asutamise näol, tähendas kommunistliku noorsooühingu sisulist raiamist Eestis. ÜENPÜ astus KNI liikmeks Eesti kommunistliku noorsooühingu sektsioonina. Ajaloolisi traditsioone silmas pidades on õige seda päeva tähistada EKNÜ sünnipäevana.

Hinnates Üle-Eesti-maalise Noorproletaarlaste Ühingu kui KNI sektsiooni osa Eesti revolutsioonilise noorsooliikumise ajaloos, tuleb rõhutada: 1) selle organisatsiooni teke polnud ju-

Seoses üleliidulise üliõpilaste teaduslike tööde konkursi organisatsiooniga ühiskonnateaduste, ÜLKNÜ ajaloo ja noorsooliikumise probleemidest, kuulub Tallinna Polütehnilise Instituudi rektor eelnimetatud aladel välja instituudisises üliõpilaste teaduslike tööde konkursi. Konkurss on pühendatud V. I. Lenini 100. sünni-aastapäevale.

Referatiivsetes töödes ei nõuta üliõpilastelt uusi teaduslikke tulemusi, küll aga teadusliku kirjanduse kasutamise tulemusena antud teema sügavamat läbitöötamist kui seda ette näevad kehtivad õppeprogrammid.

Konkursi teemad esitavad filosoofia, teadusliku kommunismi, NLKP ajaloo ja poliitilise ökonomia kateedrid. Iga kateeder esitab neli võistlustööde teemat, millised peavad olema eelnevalt läbi arutatud vastava kateedri koosolekul. Iga teemale määrab kateeder õppejõu-konsultandi, kelle poole on üliõpilasel teema käsitlese ja kirjanduse valiku probleemidega võimalik pöörduda. Võistlustööde teemad kuulutatakse välja eesti ja vene keeles TPI ajalehes. Hindamiskomisjonil on erandi korras õigus läbi vaadata ja auhindamisele esitada ka teistel teemadel kirjutatud töid.

Referatiivsete teaduslike tööde konkursis võivad osa võtta kõik instituudi üliõpilased.

Võistlustööd vormistatakse kas masinakirjas või selgesti loetavas käekirjas. Võistlustööde mahu alammääraks on 25 masinikirja lehekülge üle kahe intervalli kirjutatuna. Tööd esitatakse TPI ÜTÜ-le ruumi (AIII-122) ühes eksemplaris eesti või vene keeles koos kasutatud kirjanduse loeteluga. Tiitellehel peab olema märgitud teema, autori mär-

gusõna ja töö valmimise aasta. Tööle lisatakse kinnine ümbrik, milles on märgitud autori ees- ja perekonnanimi, õpperühm ja teaduskond.

Võistlustööde esitamise tähtaajaks on 1. aprill 1969. Hindamiskomisjoni otsus esitatakse rektorile kinnitamiseks 15. aprilliks 1969.

Võistlustööde rahalisteks preemiadeks on:

1 esimene preemia à 50 rubla, 3 teist preemiat à 40 rubla ja 5 kolmandat preemiat à 25 rubla.

Rahalist preemiat makstakse välja ainult päevase osakonna üliõpilastele. Öhtuse ja kaugõppe teaduskonna üliõpilasi premeeritakse vastavalt saavutatud kohale diplomi ja mälestusemetega.

Hindamiskomisjonil on õigus vastava tasemega tööde puudumisel jätta osa auhindu välja andmata või ettenähtud üldsumma ulatuses auhindu ümber jagada.

Lisaks auhinnatuile on hindamiskomisjonil õigus esitada paremad tööd äramärkimiseks TPI rektori käskkirjas.

Auhinnatud ja äramärgitud tööd võetakse kateedrite poolt ühe komponendina arvesse üliõpilaste õppeedukuse hindamisel antud semestril. Lisaks sellele saavad autorid ÜTÜ arvestusse 0,10 punkti, mis liidetakse õppeainete keskmisele hindele antud ajavahemikul.

Parimad tööd saadetakse edasi vabariiklikule üliõpilaste teaduslike tööde konkursile ühiskonnateaduste alal ning kantakse ette üliõpilaste teaduslikel konverentsidel.

Üliõpilaste referatiivsete teaduslike tööde konkursi organisatsioonilised küsimused lahendavad koos auhindamiskomisjoni ja TPI komsomlikomitee ja ÜTÜ nõukogu.

Konkursi temaatika

TEADUSLIK KOMMUNISM

- «V. I. Lenini teose «Pahempoolsuse» lastehaigus kommunismis» tähtsus kaasaegse rahvusvahelise kommunisliku liikumise strateegia ja taktika väljatöötamisel» (konsultant dots. B. Tamm).
- «Tehnilise intelligentsi areng NSV Liidus» (konsultant dots. V. Arhangelski).
- «Ühiskondlikest alustest tootmiskollektiivide juhtimisel» (konsultant van. õp. J. Livšits).
- «V. I. Lenin noorsooühingute ülesannetest» (konsultant van. õp. M. Sõnno).

FILOSOOFIA

- «Armastuse, abielu ja perekonna probleemid V. I. Lenini tõekspidamiste valguses» (konsultant ass. E. Ruuti).
- «Materiaal ammendamatus leninliku idee tähtsus kaasaegsele loodusteadusele» (konsultant dots. kt. E. Marotškina).
- «Diktatuuri ja demokraatia vahekorrald leninlik käsitlus» (konsultant van. õp. K. Umbelja).
- «V. I. Lenin proletaarsest internatsionalismist ja kodanli-

kust natsionalismist» (konsultant ass. V. Külaots).

POLIITILINE ÖKONOMIA

- «Leninlik imperialismiteooria ja kaasaeg» (konsultant dots. V. Garina).
- «Plaaniõiguse ja proportsionaalsus sotsialistlikus majanduses» (konsultant dots. V. Koslov).
- «Elatustaseme näitajad ja nende dünaamika sotsialismi tingimustes» (konsultant ass. A. Kõrge).
- «Majandusreform ja Eesti NSV tööstuse areng» (konsultant van. õp. E. Loov).

NLKP AJALUGU

- «V. I. Lenin ja Eesti» (konsultant dots. V. Reiman).
- «Komsomoligrupp õpperühmas» (konsultant õp. U. Rukki).
- «Sotsialistliku industrialiseerimise leninlik plaan ja võitlus selle elluviimise eest Eesti NSV-s» (konsultant dots. A. Päss).
- «ÜLKNÜ osatähtsuse kasv kommunismi ehitamise perioodil» (konsultant dots. J. Madis).

huslik, vaid EKP juhtiva ja suunava töö tulemus; 2) EKNÜ kui KNI sektsiooni rajamist valmistasid ette need, kes seisis meie noorsooliikumise hälli ja tegevuse algerioodi juures. Need, kes tegutsesid 1917. a. Tallinna Sotsiaaldemokraatlikus Noorte Klubi's ning rajasid veebruaris 1918 Põhja-Balti Kommunistliku Noorsoo Liidu; 3) selle töö tulemusena oli Eestis kasvatatud terve põlvkond noori revolutsioonilisi võitlejaid, kes kartmatult jätkasid tööd ka rasketes pörandaluse töö tingimustes, ta-

lusid mehiselt vangipõlve.

Sealjuures sidemed teiste maade, eeskätt NSV Liidu ning eriti Leningradi ja Pihkva noortega on Eesti kommunistliku noorsooliikumise helemateks lehekülgedeks. Just siit peab otsima ja saama ajaloolist eeskujut meie praeguse sirguva põlvkonna kasvatamisele rahvaste sõpruse ja proletaarse internatsionalismi vaimus.

M. SÕNNO,
teadusliku kommunismi
kateedri vanemõpetaja

ÜLKNÜ juubeli puhul

Üritusi ja ettevõtmisi oli komsomoli juubeliaastapäeva puhul palju. Ühest neist, nimelt EKP Kes'komitee Partei Ajaloo Instituudi — NLKP Keskkomitee Marksismi-leninismi Instituudi filiaali ja ELKNÜ Keskkomitee poolt korraldatud teaduslikust konverentsist, teeme siinkohal juttu.

Konverents arutas Eesti komsomoli tänapäeva mõningaid arenguprobleeme kui ka revolutsioonilise noorsooliikumise ajaloolisi küsimusi. Viimati nimetatud küsimus, nimelt rahvusvahelise revolutsioonilise noorsooliikumise, sealhulgas ka Kommunistliku Noorsoo Internatsionaali võitlusajalugu, on suhteliselt vähekaasitud probleem

Nõukogude Eesti uurijate töödes. Seetõttu oli konverentsil kõigiti põhjust tänulik olla NLKP Keskkomitee Marksismi-leninismi Instituudi Partei Keskkomitee juhatajale, ajalookandidaat M. Muhamedžanovile, kes esines ettekandega «V. I. Lenin ja Kommunistliku Noorsoo Internatsionaali loomine.» Puuduvad spetsiaalsed uurimused ka Eestimaa Kommunistliku Noorsooühingu kui Kommunistliku Noorsoo Internatsionaali sektsiooni tegevuse kohta, ehkki üksikud probleemid on vaadeldud mitmete autorite — sm.-te Kuuhi, Toome ja Martinsoni poolt. Seepärast peeti konverentsil vajalikuks autori katset vaadelda

Mõttekõrgekendeid ametiühingu XIX konverentsilt

30. oktoobril 1968 sai teoks TPI a/ü organisatsiooni XIX aruande-valimiskonverents. Lõpuks siiski, kuigi vaid kolmanda katset. Huvitav kokkusaatus, sest ka Mehiko olümpiamängude kandidid järjekorranumbrit XIX. Ja kui olümpiamängude õnnestumiseks korraldati nn. eelolümpiaid, siis ka meie konverents ei õnnestunud enne, kui oli tehtud kaks nn. eelkatset. Konverentsi edukaks kordamiseks vaevalt need kaks «eelkatset» kaasa aitasid, küll aga tekitasid tuskat mahavisatud aja pärast (oli ju enamik delegaatidel siis vaja läbida vahemaa Mustamäelt Koplisse ja tagasi, millele koos ootamisega kulus umbes 1 tööpäev). Jah, millal ameti küll areneb meie üliõpilaste (nemad olid peamiselt siudlased, miks konverents esimesel ja teisel katsel luhtus) kohusetunne sellise astmeni, et nad vähemalt teiste aega ei raiskaks?

Kella 10-ks oli enamik delegaate kohal ja konverents võis alata. Nüüd veel akadeemiline veerand, mis kulus delegaatidel uue aula takserimiseks (mõnel oli saaliminekuga isegi nii kiire, et unustas end registreerimata) ja a/ü komitee esimees M. Lavrov kuulutas konverentsi avatuks.

Pärast konverentsi tööpäevade valimist, päevakorra kinnitamist ja muude formaalsuste täitmist anti sõna a/ü komitee esimehele komitee töö aruande esitamiseks.

Oma ettekandes analüüsis sm. Lavrov a/ü komitee tööd üksikute komisjonide kaupa, tuues välja iga komisjoni head ja vead.

Meie üliõpilastest pole a/ü liikmed tervelt 188 (I kursus on veel siinjuures arvestamata). Kas tõesti pole need üliõpilased kuulnud, mida annab kuulmine ametiühingusse?

Nagu aruandest selgus, on a/ü komitee pööranud tõsist tähelepanu aktiivse kasvatamisele. Tahaksime loota, et kui see aktiivne töö hakkab kasvama, kasvab ka meie tudengite seas kuuluvus ametiühingusse. N.ö. avansina on aktiivile korraldatud ekskursioonid Moskvasse ja Kiievisse.

Võrreldes eelmiste aastatega on mõndagi saavutanud elamu-heatukomisjon (esimees A. Tümanok). 1967. aastal saime kuu aega 8 ja tänava 10 korterit. See on tunduvalt rohkem kui paljudel eelmistel aastatel kokku. Kuid teha on siin veel väga ja väga palju, sest I etapi järjekorras on praegu veel 89 (!) perekonda ja üksikisikut.

Töökaitse komisjoni tegevuses märkis aruandja nii kordaminekuid kui puudusi, kuid sõnagagi ei puudutanud ta vaheneal valitsenud täielikku korraldust töötajate eripiima jaotamisel. Esines isegi juhuseid, kus töötajatele, kel oli täielik õigus eripiima saamiseks, selle määramine venis kuni poole aastani ja seda nii a/ü komitee kui ka teiste instantside süü läbi.

Mitmeid toredaid üritusi on korraldanud kultuuritöö komisjon. Meie kuulsate isetegevuskollektiivide (meeskoor «Kuljus» jt.) populaarsus räägib iseenda eest. Kuid probleem, millele edaspidi tuleb palju suuremat tähelepanu pöörata ja millest mööda minna lihtsalt ei tohi, on meie üliõpilaste käitumiskultuur.

Kokkuvõttes koorus a/ü komitee esimehe aruandest välja mõte, et mitmeid tööloike on võimalik parandada, kui a/ü komitee koosseisu moodustada eraldi komisjonid tööks üliõpilastega ja õppejõudude-teenistujatega.

Revisionikomisjoni aruande esitas vastava komisjoni esimees R. Oolep ja nähtavasti peab sellest ettekandest vastavad järeldused tegema uus a/ü komitee.

Järgnesid sõnavõttud ja neid oli vahest rohkem kui eelmistel konverentsidel.

Meie instituudi tulevikuperspektiividest rääkis TPI haldusproktor H. Eesmaa. Et need küsimused peaksid tõenäoliselt kõiki huvitama, siis mainisin siinkohal mõningaid. 1. septembriks 1969 peab valmima instituudi spordikompleksi projekt, millise ehitamist alustatakse 1970. aastal.

1969. aastal tuleb lõpetada kolmanda ühiselamu ehitamine ja alustada raamatukogukorpuse ehitamist. Hoonete ehitamise II järgu programm aastateks 1970–1975 näeb ette majandus- ja energeetikateaduskonna õppekorpuse nr. 6 ehitamist (üldmaksumus 2,7 milj. rubla).

Küsimusena, millega kuidagi rahul ei saa olla, tõi H. Eesmaa jälle esile üliõpilaste käitumiskultuuri. Nähtavasti pole meil kellegi, et õppejõududel, ühiskondlikel organisatsioonidel ega üliõpilastel endil siin õigust jääda kõrvaltvaatajaks.

Ainsana astus üliõpilaste nimel kõnetooli ühiselamu nr. 1 nõukogu esimees K. Kasikov. Refereeris siinkohal üht lõiku tema sõnavõtust: «On olemas üliõpilasi, kes rikuvad ühiselamu sisekorda. Selle asemel, et tegelda isetegevuse või spordiga, läheb üliõpilane restorani. Paljud üliõpilased, kes on tegelnud spordiga keskkoolis, jäätavad selle maha instituudis.» Miks ja veekord miks? Kust tulevad eeldused selliseks ellusuhtumiseks? See näib olevat probleem, mille üle tuleb meil kõigil sügavalt järele mõelda ja mingi lahenduse peame leidma.

Et komsomolikomitee ja a/ü komitee töö on teineteisele lähenedud, sellest rääkis ELKNU TPI komitee sekretär A. Vellamaa. Nii mõnigi küsimus on ühiste jõududega lahendatud. Peamist puudust a/ü töös näeb A. Vellamaa a/ü väheses populaarsuses üliõpilaste seas, ja tõsi ta on, niikaua, kuni avalikkusele puudub informatsioon a/ü töö kohta, seda populaarsust tõenäoliselt ei saavutata. A. Vellamaa ettepanekul tunnistas konverents a/ü komitee töö aruandeperioodil rahuldavaks.

Viimase päevakorrapunktina, nagu see ikka on olnud, toimusid uue a/ü komitee valimised.

Sellega konverents lõppes. Konverents lõppes, kuid mõtteid, mis seal tõstatati ja mis edaspidi lahkamist vajavad, kogunes päris paras hulk ja kui see istumine «raiskas» terve tööpäeva, polnud siiski kahju sellest, sest on probleeme ja küsimusi, mida ei saa lahendada ilma avaliku arvumuse osavõtuta ja mille suhtes ükskõikseks jääda ei tohi sel lihtsal põhjusel, et need puudutavad meid kõiki.

JÜRI TANNER

TPI a/ü Komitee

30. oktoobril toimunud TPI a/ü. XIX konverentsil valitud uus a/ü. komitee jaotas ülesanded omavahel järgmiselt:

TPI a/ü komitee esimees — Ants Virkus (toiduainete tehnoloogia kateeder);

aseesimehed: Feliks Angelstok (maisaehitustööstuse automatiseerimise kateeder) ja Mart Keek (õpperühm EK-51);

laekur — Hilda Pauts (raamatupidamine);

sekretär — Larissa Rosenštein (õpperühm TV-17);

õppe ja teadusliku töö komisjon — Jevgenia Loov (poliitilise ökonomia kateeder);

elamu-heatu komisjon — Jü-

ri Kann (toiduainete tehnoloogia kateeder);

ideoloogilise ja kultuuritöö komisjon — esimees Ahto Lõhmus (matemaatika kateeder);

liikmed: Aleksander Garšnek (matemaatika kateeder) ja Mare Tut (sanitaartehnika laboratoorium);

töökaitse komisjon — Ain Vilks (ehitusökonomika kateeder);

laste- ja naistetöö komisjon — Juta Kaps (vastuvõtukomisjon);

sporditöö komisjon — Arvo Jaanson (matemaatika kateeder);

ühiselamu komisjon — Aksel Treiman (keemiatööstuse protsesside ja aparatuur kateeder);

kultuuritöö komisjon üliõpilastele — Kaarel Kasemets (õpperühm TE-51).

Mõnda Leningradi Polütehnilisest Instituudist

Meie instituudil on pikaajalised tihedad sidemed Leningradi Polütehnilise Instituudiga. Avaldame mõnda selle õppeasutuse minevikust, olevikust ja tulevikust.

Instituudi asutamisest kuni 1916. aastani lõpetas õppeasutuse 2237 spetsialisti, seega keskmiselt 224 inseneri aastas. Nõukogude võimu viiekümne aasta jooksul on lõpetajaid kokku 44409, aasta keskmine — umbes 888. Siinjuures tuleb arvestada, et Suure Isamaasõja päevil instituudi lõpetajaid peaaegu ei olnudki: 1942. aastal anti diplomid vaid neljateistkümnele insenerile, 1943. aastal oli aga ainult viis diplomiamanikku.

Instituudis õpib praegu üsnagi arvukalt välismaalasi: 354 üliõpilast, 49 statsionaarset, 20 mittestatsionaarset aspiranti, 17 stažööri — kokku 46 riigist.

Leningradi Polütehnilise Instituudi ajalehe toimetaja esitas õppeasutuse rektorile rea küsimusi. Mõned küsimused vastused pakuvad huvi kindlasti ka meie lugejatele.

* Kuidas on organiseeritud praegu ja teostub tulevikus õppe- ja kasvatustöö instituudis?

Praegu kehtib kord, mille põhjal õppejõud on kohustatud kolm korda semestris dekanati teatama üliõpilaste jooksvast õppeedukusest. Dekanaati saabunud informatsiooni põhjal, mida antakse edasi kateedritesse ja ühiskondlikele organisatsioonidele, leitakse kiiresti abinõud õppeedukuse parandamiseks. Sellise kontrolli tulemusena on õppeedukus instituudis tõusnud. Õppeasutus on välja andnud loetavate kursuste programmid. Peale selle saatsime õppeplaani ja loengute programmid ettevõtetele, palvega anda neile hinnang. Mõned arvamusel on juba meieni jõunud. Vaatame need läbi meetodilistel nõupidamistel.

Kultuuripäevadel Saksa Demokraatlikus Vabariigis

ENN KIVILO

29. oktoober. Hall ja märg sügisõhtu. Kella 6 paiku liigub Balti jaamas hulgaliselt halle tekleid. Ega siis iga päev seda juhtu, et tudeng välismaale hakkab sõitma. On naeratas seekord TPI rahvatantsuansambli «Kuljus». Sõidame Saksa Demokraatlikku Vabariiki nõukogude kultuuripäevadele, mis toimuvad traditsiooniliselt iga aastal oktoobripühade ajal. Enamik meist sõidab raja taha esimest korda ja sellest siis ka lõbus elevus perroonil. Meid on tulnud ära saatma «Kuljuse» nooremad. Igaüks saab teele kaasa punase kannikese ja head soovid. Paar sõna Eesti Raadiotele, tehakse pilte, ja ongi aeg rongi astuda. Soovime mahajääjatele õnnelikku mahajäämist, nemad meile kindlat jalga ja edukat esinemist.

Rongis läheb saksa keele õppimiseks lahti. Et enamik meist on «inglased», siis tuleb mõned saksakeelsed fraasid kindlasti selgeks saada. Tiidul õnnestub see juba täiesti hästi.

Hommikul kell 9 jõuame Moskvasse. Seal on lumi juba maas ja ilm väga külmal. Hea, et autobussid vastu tulid ja meid toimetatakse kohe Valgevene

Seekord tantsib «Kuljus» rohkearvulise saksa publiku ees.

vaksalis. Kell 16.10 väljub sealt rong Berliini. Aega on palju ja üritame Lenini mausoleumis ära käia, kuid ka välispäevast pole kasu, et väljaspool järjekorda sisse pääseda. Peab leppima ainult vahikonna vahetuse vaatamisega. Ka see on huvitav.

Valgevene vaksalis ootab ees ebameeldiv üllatus. Selgub, et meie grupp sõidab välja alles järgmise rongiga, kell 18.50. Jälle on vaba aega.

Lõpuks ometi ärasõit. Rongi koosseisus on veel otseühendus-

vagunid Varssavisse, Stockholm, Pariisi ja Hollandisse.

Täna, 30. oktoobril 20 aastat tagasi panid TPI majandusteaduskonna tudengid aluse rahvatantsurühmale. Hiljem kasvas sellest välja ansambel «Kuljus». Kõik seitseteist kuljuslast suruvad end ühte kupeesse ja selle piduliku momendi puhul käib ringi veimiklaas.

31. oktoober. Hommikul vara jõuame piirilinna Bresti. Siin

tõstetakse rong teistele ratastele, kuna mujal Euroopas on raudtee kitsam kui meil. Rongi tuleb tolli-passikontroll: meie jaoks väga põnev moment, kuigi tavajärgne protseduur. Peagi ületame kitsakese Bugi jõe ja olemegi Poola pinnal. Kohetuleb uus peatus Terespolis ja vagunisse astuvad Poola piirivalvurid.

Kell 13.43 jõuame Varssavisse. Peatume tund aega. Selle aja jooksul jõuab ainult jaamahoone läheduses ringi vaadata. Ilm on päikesepaisteline. Võib vabalt pintsaku väel ringi käia, kuigi mõni daam liigub kasukas. Mine tea, võib-olla poolakate jaoks polegi nii suviselt soe nagu meile. Perroonil keerame kellad pidulikult kaks tundi tagasi Kesk-Euroopa ajale. See moment jäädvustatakse fotoaparaadiga.

Terve päev sõidame läbi Poo- la. Aina lauskmata ja vähe metsa.

Reisijaid on väga palju. Imestatsime, kuidas kõrvalolev Poola vagun nii palju reisijaid kõigi oma kohvritega ära mahutas. Meie omas Moskva-Berliini vagunis tunneme endid õige lahedalt.

Piirilinn Kunowice. Väljasõidu tempel passi ja kell 20.14 (seekord juba Kesk-Euroopa aeg) ületame laia Oderi. Varsti jõuame Frankfurti. Saksa piirivalve, ja ikka edasi Berliini poole.

Lõpuks ometi jõudsime kohale. Kell 21.27 peatub rong Berliini Ostbahnhofis. Sõjaväerkester mängib tervitusmarssi. Meile kingitakse kimp imeilusaid punased nelke, mängitakse Nõukogude Liidu ja Saksa DV hümn. Kahest silmast on vähe, et ringi vaadata. Ohtune Berliin oma neonreklamiga jätab väga meeldiva mulje ja mis kohe silma paistab — see on väga puhas linn. Rahvast liigub vähe, kuigi meie arvates pole väga hiline. Berliinlane heidab ilmselt vara magama.

Kaugel paistab sihvakas televisioonimast, mis oma konstruktsioonilt meenutab Ostantkino oma, kuid kõrguselt jääb maha. 200 meetri kõrgusel särab suur muna, kus asub restorani. Kuski eemal vilksatavad korraks ka Brandenburgi väravad. Meid viiakse hotelli «Johanneshof» restorani õhtust sööma. Tervituskõned, tutvustatakse saksa seltsimehi, kes meiega kaasa sõidavad. Igaüks kingitakse «NSVL-Saksa DV» sõprusühingu märk, mis muudu antakse ainult ühingu liikmetele.

Kui Tallinnas inimesed juba ammu magavad, siis meie «vaevad» pole veel lõppenud. Ees seisab 4–5 tundi sõitu. Meid viiakse Schverini piirkonda Põhja-Saksamaale. Vastu hommikut jõuame lõpuks ometi kohale. Väike Warini linnake kahe järvekeske vahel. Ühe järve kaldal asuv mingisugune mootoritahase puhkelaager saab seitsme päeva jooksul meie koduks. Meid

TULEVANE MEHAANIKAINSENER!

Kas oled kunagi järele mõelnud, kuid võrd vastustusrikas on Sinu valitud eriala?

See ei tähenda, et olles ära õppinud joonise lugemise ja teades, et võlli töödeldakse treimise ja mitte hõõveldamise teel, võib asuda oma tööülesannete täitmisele. Mehaanikainseneri elukutses on väga komplitseeritud ja tudengid, kes valmistuvad selleks elukutseks, peavad läbi tegema väga laiaulatusliku õppeprotsessi. Just väga laiaulatusliku, sest kehtivate õppeprogrammide põhjal on loetavate distsipliinide hulk niivõrd suur, et kuigivõrd põhjalikult seda omandada eraldatud tundide arvu ja õppejõudude ka kõige parema tahtmise juures on väga raske. Ja tulebki välja, et valmistatakse ette insener-universaale. Tõepoolest, kellena küll mehaanikateaduskonna lõpetanu ei tööta — konstruktor, tehnoloog lõiketootlemise alal, tehnoloog keevitamise alal, tehnoloog valu alal.

Seetõttu ongi kõrgema kooli ülesanne õpetada tudengit iseseisvalt mõtlema, iseseisvaid otsuseid tegema, kirjandusega töötama. Ja kui see õnnestub siis võib kindel olla, et missugusesse ossa oma tulevases töös mehaanik ka ei satuks, alati suudab ta olukorras kiiresti orienteeruda ja ennast vajalikul tasemel ette valmistada.

Üheks vormiks, mis aitab tudengil areneda selles suunas, on üliõpilaste teaduslik ühing. Meie ajalehe veergudel on korduvalt juttu olnud selle organisatsiooni funktsioonidest ja töö organiseer-

rimise vormidest. Kuid tahaksin veel kord toonitada, et see on töövorm, kus üliõpilane võib teha enda huvitava probleemiga kogenud juhendajate käe all.

Tegelda teaduslike probleemidega, omandada teadusliku uurimistöö metodoloogia, see ei tähenda, et peab hakkama ilmtin-gimata teadlaseks. Kaasaegses tootmises esilekerkivad probleemid tihti nõuavad teaduslikku lähenemist ja nende edukas lahendamine sõltub eelkõige tootmisjuhi teaduslikust eruditsioonist.

Suurem osa meie üliõpilastest ei ole tuttavad teaduslike probleemidega, millega tegelevad profi-leerivad kateedrid. Need on aga probleemid, mis on üles seadnud prak-tika ja nende lahendamise-st sõltub tootmisprotsessi täiusta-mine ja masinate töökindluse suurendamine. Seetõttu on kõik profi-leerivad kateedrid huvita-tud oma tööde laialdasemast tut-vustamisest üliõpilaste seas, üli-õpilaste kaasahaaramisest esile-kerkinud probleemide lahenda-misel. On ju tänane tudeng homme tootmisjuht, kes, olles kursis teadusliku mõtte põhi-suundadega ja võimalike probleemide lahendusvariantidega, suudab ka kõige keerulisemad probleemid operatiivselt lahenda.

Seepärast otsustaski mehaanikateaduskonna dekaan teaduskonna ÜTÜ Nõukogu algatusel välja kuulutada üliõpilaste referatiivsete teaduslike tööde konkursi tehniliste teaduste alal. Selle konkursi eesmärgiks on üliõpilaste teadmiste süvendami-

ne nende poolt valitud erialal ja kirjanduse iseseisva läbitöötamise oskuse parem omandamine, ning ühtlasi ka profi-leerivate kateedrite teaduslike uurimis-suundade tutvustamine.

Siin ei nõuta üliõpilastelt uusi teaduslikke tulemusi, küll aga teadusliku kirjanduse kasutamise tulemuseks antud teema läbitöötamist koos endapoolsete järelduste tegemisega. See peaks olema kõigile jõukohane. Olles lähemalt tutvunud probleemiga, võib asuda seejärel ka iseseisvalt mõningate küsimuste lahendamisele ning seda võib arendada edasi diplomitööks. Masinaehituse tehnoloogia kateedris valmib igal aastal 6—8 teadusliku uurimistöö suunaga diplomitööd. Ka on praktiseeritud seda metallide tehnoloogia kateeder, korduvalt on võidetud auhinnalisi kohti vabariiklikul üliõpilastööde konkursil, aga möödunud aastal toodi üliõpilaste P. Kulu ja A. Laansoo poolt ära ka medal üleriigilisel üliõpilastööde konkursil.

Lugupeetav tudeng! Kõik võimalused on olemas huvitavaks ja sisukaks tööks Sinu poolt valitud erialal. Näita, et sa tunned huvi oma eriala ja selle probleemide vastu ja mõtiskle esitatud teemade üle, et siis põhjalik selgus luua mõnes neist.

Konkursi juhend koos teemade loeteluga on välja pandud mehaanikateaduskonna korpusel Mustamäel (II korrus).

Teravam mõistuse ja ladusama jutuga pürgijad märgitakse ära rahaliste preemiatega:

- 1 esimene preemia 50 rubla,
- 2 teist preemia 30 rubla ja
- 3 kolmandat preemiat 20 rubla.

Tööde esitamise tähtjaks on 1. aprill 1969.

Otame laialdast osavõttu!
J. PASTEL,
mehaanikateaduskonna
ÜTÜ teaduslik juhendaja,
tehnikakandidaat

SOOVIME ÕNNE

Eino Vallastele,

kesklaboratooriumi juhatajaks elavhõbealadite tehases ja vaneminseneriks «Eesti Põllumajandusprojekti».

Aastal 1960. pöördus Eno Vallaste tagasi pedagoogilisele tööle, olles algul assistendiks TPI graafikakateedris, hiljem vanemõpetajaks elektri- ja elektrimasinate kateedrites ning alates kõtselovast aastast on ta tegev dotsendina.

Juubilarite teaduslike saavutuste hulgas väärivad tõstid tähelepanu uurimused elektromagnetiliste induktsioonrennide valdkonnast. Ta on välja töötanud valemid nimetatud rennide magnetväljade ja mähiste parameetrite määramiseks. Mainitud tööde eest anti Eino Vallastele 1966. aastal tehnikakandidaadi kraad.

Eino Vallaste sulest on teaduslike artiklite kõrval ilmunud ka mitmeid meetodilisi materjale, tema juhendamisel on valminud diplomiprojekte ja ÜTÜ töid.

Eino Vallastet tuntakse kui juurdlevat, laia silmaringiga inimest — kahe aasta jooksul on ta juhtinud teaduskonna ametiühinguorganisatsiooni elu. Ta on kaasa loonud teaduskonna rahvakontrolli grupi tegevuses.

Kallis juubilar, luba, et surume Su kätt ja soovime sulle kõige paremat! Su edaspidistes kordaminekutes!

Kolleegid

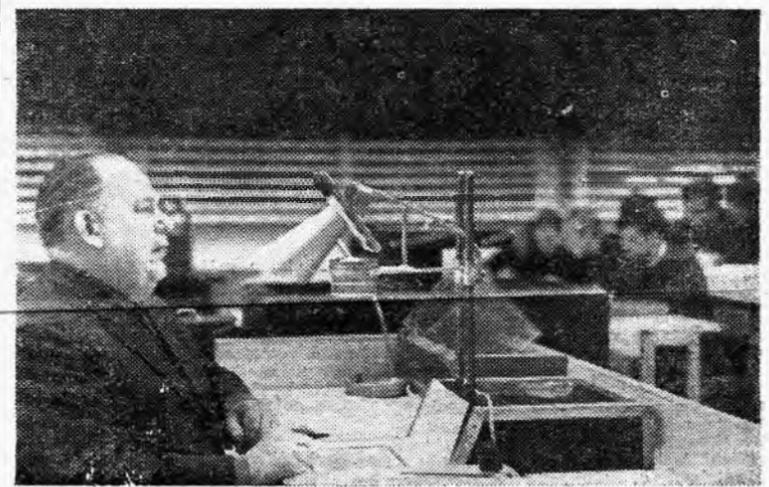
elektrimasinate kateedri dotsendile, kes 25. novembril saab 50-aastaseks!

Juubilar sündis Saaremaal. Pärast alghariduse omandamist siirdus ta Tallinna, kus teenis elatist ehitustööl ja lõpetas keskkooli.

1943. aastal asus Eino Vallaste õppima Tallinna Tehnikaülikoolis. Kuna perekonna majanduslikud võimalused olid võrdlemisi kitsad, tuli tänasel juubilaril üheaegselt õppimisega töötada, algul raudtee sideametis ja hiljem mitmes Tallinna keskkoolis matemaatika- ja füüsikaõpetajana ning Tallinna Polütehnikumis elektrotehniliste eriainate lektorina.

Aastal 1951 anti Eino Vallastele insener-elektriku diplom. Töökohta valikul probleeme ei tekkinud — oli ju värske insener juba staažikas pedagoog.

Tallinna Polütehnikumis töötas ta kuni 1958. aastani. Järgneva kahe aasta kestel oli juubilar

Sellel pildil näeme vanemõpetajat Ants Koppelit loengut pidamas avaras automaatikaga varustatud füüsikalaboratooriumis. Ta seisab omaloodud optilise tahvli ees ja räägib füüsika keerulistest saladustest. Seda tööd on Ants Koppel teinud meie õppeasutuse loomisest alates.

Need kirjutised on vastused üliõpilase J. Raagi (ET-91) artiklis «Sügisel meenutatakse suve» tõstatatud probleemile («Tallinna Polütehnik» nr. 27 — 11. okt. 1968).

Maanteede Peavalitsus kiidab heaks

teie ajalehe nr. 27 artiklis «Sügisel meenutatakse suve» avaldatud üliõpilaste initsiatiivi ja on heameelega nõus lähemaks koostööks, et 1969. a. suvel EÜE-malevlased ehitaksid meie teedemajandis võib-olla isegi rohkem kui ühe silla. Oleks loomulik, kui EÜE koosseisu kuuluks rühm (või rühmad) autoteede ja sildade eriala üliõpilast, kes sillaehitusele töötades saaksid ka tõhusat lisa oma tootmispraktikale. Meil on juba häid kogemusi koostööst TPI-ga ja 1967. a. töötasid üliõpilased tublilt Tallinn—Leningradi maantee tsemibetoonkatte ehitusel. Kasutades juhust, tahaksin siinkohal veel kord avaldada Maanteede Peavalitsuse poolt tänu neile tublidele noortele tehtud töö eest.

Oleme kindlad, et üliõpilased ka sillaehituses tööga hästi toime tulevad. Veelgi enam — julgeme loota, et kui seni on meil silda ehitatud vaid tüüpprojektide järgi, siis see rühm kujuneb mõne aasta jooksul nii tugevaks jõuks, et talle võib usaldada ka mõne silla ehitamise individuaalprojekti järgi.

Eesti teedemajanditel on tavaliselt aastaplaanis ehitada 15—20 väikest (alla 15 m avaga) silda ja teist niipalju suuremaid

Autoteede kateeder toetab

Eesti Üliõpilaste Ehitusmalevas töötas tänava suvel heade tagajärgedega 1060 üliõpilast. Peamisteks ehitusobjektideks olid hooned. Erandina sellele ehitati Haapsalu rajoonis raudbetoonist sild üle Liivi jõe. Silla ehitamisel töötas 8 teede eriala üliõpilast. Ehitustööd viidi hooajal lõpule ja sillal avati liiklus.

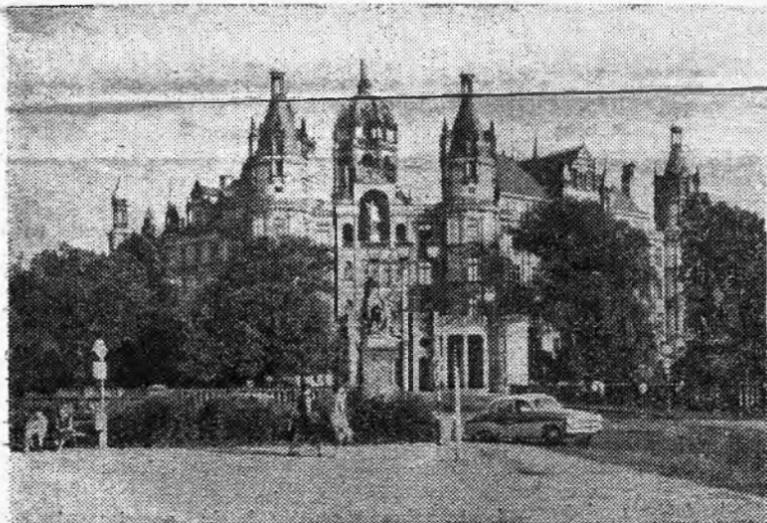
Silla ehitustööde edukas läbiviimine tekitas EÜE juhtkonnas mõtte organiseerida 1969. aastal muuhulgas ka sillaehituse rühm. Viimane ehitaks vabariigi kohalikel teedel väikese sildu.

Autoteede eriala õppeplaan näeb ette tootmispraktika IV ja V kursuse üliõpilastele. Praktika-kohtadeks neile on vabariigi teedemajandid. Üliõpilased töötavad Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeeriumile alluvates teedevalitsustes ja linnade kommunaalosakondades (palgalistel töökohtadel töödejuhatajate ja inseneride abilistena ning ka iseseisvate töödejuhatajana. Kehtiva programmi kohaselt peavad IV kursuse üliõpilased läbi tegema tootmispraktika autoteede mullete (mullatööd) ehitamisel ja V kursuse tootmispraktikal teekatete-, sildade ja muude teedeehitistel ning teede sihi- ja maastööd.

TPI autoteede kateeder kaalus ehitusmaleva initsiatiivi — luua 1969. aastal vähemalt üks sillaehituse rühm. Kateeder toetab seda algatust ja soovib valida jõukohane ehitusobjekt kohalikel teedel. Silla ehitustööde juhatajaks peaks aga seejuures olema teede eriala üliõpilane, kes tootmispraktika käigus on varem omandanud kogemusi sellel alal. Nõuandjaks üliõpilasest töödejuhatajale võiks olla nii kohaliku ehitusorganisatsiooni tehnilisi töijõude kui ka autoteede kateedri õppejõud — tootmispraktika üldjuhendaja.

R. AMBROS,
autoteede kateedri juhataja

(Järgneb)

Schwerini loss. Praegu asub seal pedagoogiline instituut.

majutatakse 4 inimese kaupa majadesse. Saaks ometi rutem magama! Mustamäel lippavad tudengid esimesele loengule, kui meie alles teki alla poeme.

1.—7. november. Kui lõpuks lõuna paiku üles ärkasime, siis selgus, et meie kodu on väga mõnusa kohakese. Ilm oli hästi soe ja poisid leidsid, et viimane aeg on veel ujumas käia.

Warin oli esimene saksa linn, mida me lähemalt tundma õppisime. Pisike ja omapärane, umbes 8000 elanikuga. Üldse on selles riigis väga palju taolisi väikesi linnakesi, vähemalt Schwerini ringkonnas ja nad kõik on sarnased üksteisega. Ainult kivihooned, sealjuures väga palju punasest tellisest, kõrgete viilkatustega ja hästi külj-külje kõrvale surutud.

Warinist sõitsime igal õhtul välja kontserte andma. Meie «brigaadi» kuulusid tantsuansambel «Kuljus», Eesti Televisiooni instrumentaalkorkester, Pärnu Tarbijate Kooperatiivi mees trio ning laulusolistid Tiit ja Vello Varik. Esimene kontsert toimus Gadebuschis. Et see oli esimene, siis ka üle pika aja jälle esinemispalavik. Kõik läks aga hästi, vastuvõtt väga sõbralik. Pärast kontserti istusime sakslastega ühises lauas. Nagu alati taolisel puhul, tegid eestlased ka

siin algust lauluga. Tavaliselt on eestlased silma paistnud kui laulurahvas, kuid seekord oli sakslaste poolel hästi aktiivne lauluõpetaja, kes tervet nende lauda üleval hoidis ja nad ei jäänud laulmises meist sugugi maha. Kui aga kuulsid, et me pühitseme oma ansambli 20. aastapäeva, kõlas kohe meie auks tervituslaul.

Peale Gadebuschi esinesime veel Kuchelmibis, Goldbergis, Bützowis ja Boizenburgis. Igal pool oli vastuvõtt väga soe ja südamlük, kuid siiski erinev. Mõnes kohas meeldisid rohkem tantsijad, teises trio ja kolmandas õde-vend Varikud. Bützowis näiteks ootas Tiit ukse taga hulk autogrammitte. Tantsudest läks alati hea eduga «Konnatants», mida saatsid naer saalis ja tugev aplaus. Eks ole ju naljakas, kui kulisside tagant hüpavad käpuli välja põskipungitavad konnad. Ei tea, kuidas see mõjub meie publikule, kuid sakslastele tegi see küll palju lõbu. Aga — kat-suge ise 8 kontserti järjest pun-gitada ja konna mängida! Ära tüütas, aga sakslased soovisid seda ka lõppkontserdil Berliinis näha. Õnneks tehti neile selgeks, et soliidsele kontserdile ei sobi nii lõbusakoeline tants.

ÜLIÕPILASTE PAREMAD TEADUSLIKUD TÖÖD

Tänases numbris teeme teatavaks II ja III kohaga hinnatud üliõpilaste diplomi- ja kursuseprojektide ning nooremate kursuste üliõpilaste referatiivsete tööde autorid ja teemad.

DIPLOMI- JA KURSUSE-PROJEKTID

ELEKTROTEHNIKA-TEADUSKOND

II koht

Vassil Polištsuk, V kursus — «Lineaarsete integraalsete skcemide parameetrite mõõtesead». Juhendaja F. Judeikin.

Jaan Silner, V kursus — «Automatiseeritud katseseade epitaaksiaalprotsessi uurimiseks». Juhendaja V. Loigom.

Mart Kainel, V kursus — «Kolmefaasiline asünkroonagedusmuundur pingel 380 V võimsusega 7,5 kW, võimsusteguriga 0,8, sünkroonagedusel 100 Hz, asünkroonmasinate seeria AOK2-5 baasil vedav mootor ja sagedusmuundur projekteerida ühisel viisil». Juhendaja H. Liin.

Harri Tau, IV kursus — «Stereo-dekooder ja stereosignaali genereator». Juhendaja I. Eiskop.

Matti Litover, III kursus — «RC-võimendi projekteerimine elektrivarvuti abil». Juhendaja U. Rehepapp.

Karlo Paat, V kursus — «Kolmefaasiline reguleeritav alaldi magnetilise sadepuskahedokordist baasil väljundpingega 1+200 V, väljundvõimsusega kuni 12 kW». Juhendaja H. Jänes.

Ants Alender, VI kursus, õhtune teadusk. — «Kulumisseadme elektrirajam TPI metallide tehnoloogia kateedril». Juhendaja R. Irs.

III koht

Jenn Kajari, V kursus — «Türistoridega sagedusmodulatsiooniga alalisvoolu impulssregulaator trammimootorite toiteks». Juhendaja U. Agur.

Endla Kõivutalu, V kursus — «Transformaator elektrirongi veomootorite toiteks». Juhendaja E. Vailaste.

Ando Kadarik, V kursus — «Projekteerida AOC 5-nda gabariidi asünkroonmootorite seeria pingele 380 V, sagedusele 50 Hz, pooluspääridele 1,2 ja 3, režiimile IIB=25%». Juhendaja E. Puusepp.

Roman Maslennikov, V kursus — «Automaatne mürateguri mõõtja». Juhendaja U. Kollom.

Imre Melnikov, V kursus — «Pingeandurite analüüs». Juhendaja H. Tammet.

Viive Kallas, III kursus — «Süm-kroondetektorid pooljuhtseadisteks». Juhendaja H. Tammet.

ENERGEETIKA-TEADUSKOND

II koht

Jaan Asu, diplomand — «GAZ-autode tehnilise teenindamise ja jooksva remondi efektiivsuse uurimine autokolonnis 3052-G». Juhendaja R. Levat.

Peeter Gerretz, diplomand — «Elektrivõrgu statistiline numbriline mudel». Juhendaja P. Raesaar.

Viktor Kornejev, diplomand — «Puksiiri diiselmootorite». Juhendaja G. Soskind.

Ants Metusala, diplomand — «Energiasüsteemi koormusjaoatuse stohhastilise planeerimise programm». Juhendaja M. Valdma.

Viktor Nabokov, diplomand — «Korrosiooniuurimise stendi haavel-puhastusseade». Juhendaja V. Keerov.

Andu Olesk, diplomand — «Lubjakivi peenendamise uurimine paisveskil». Juhendaja L. Talve.

Viktor Putenko, diplomand — «Kõrgtemperatuurilises õhuelsoojendi küttepinde optimaalsete temperatuuritingimuste määramine». Juhendaja P. Anson.

Pjotr Sokolovski, diplomand — «Mootorlaeva «Fort Sev'tsenko» jõuseadmete moderniseerimine». Juhendaja F. Salavin.

MAJANDUS-TEADUSKOND

II koht

Svetlana Zeleznjak, diplomand (õhtune teaduskond) — «Projekt transportivahendite töö ratsionaalse skeemi koostamiseks Balti Laevaremonditehases». Juhendaja J. Fominoh.

Evi Rõmmel, diplomand (õhtune teaduskond) — «Mõnede Tallinna tehaste põhiliste näitajate võrdlev analüüs». Juhendaja V. Volt.

MEHAANIKA-TEADUSKOND

II koht

Mart Rebane, V kursus — «Plastilise deformatsiooni uurimine liitpingete olukorras väsimuspiiri ümbruses». Juhendaja N. Sõeglov.

Jüri Ojasoov, V kursus — «Uuri-da plastilise deformatsiooni põhinevate pinnaviimistluse meetodite rakendamise võimalusi ETKVL KIT-s ning välja töötada tehnoloogilised režiimid nende meetodite juurutamiseks». Juhendaja A. Vällo.

Helmo Käerdi, V kursus — «Hüdroajamite klappide ja regulaatorite karakteristikute uurimine». Juhendaja G. Grosschmidt.

Rein Indlo, V kursus — «Lõikerežiimi ja treiterade geometria eksperimentaalne optimeerimine rootorite treimisel tehases «Volta». Juhendaja A. Jaanson.

Sergel Pasko, V kursus — «Elektronarvutusmasinal välja töötatud ääriku tüüpi grupidetailide tehnoloogiliste protsesside vastandamine ühe tehase baasil». Juhendaja M. Bauvald.

Sergel Morozov, III kursus — «Planetaarreduktor». Juhendaja L. Üksti.

Jüri Ustimenko, III kursus — «Reduktsioonidur PM-300». Juhendaja L. Üksti.

III koht

Arvo Sild, V kursus — «Hüdroaparatuuri staatilise ja dünaamilise karakteristikute uurimine». Juhendaja Ü. Maasikamäe.

Aksel Ailikas, V kursus — «Hüdroajamites kasutatavate kiirusregulaatorite eksperimentaalne uurimine». Juhendaja Ü. Maasikamäe.

Kaarel Aasa, V kursus — «Kuum-kopeerpressimise tehnoloogilise protsessi uurimine ja väljatöötamine keerulise kujuga vormistüvendite töötlemiseks stantsiterasess». Juhendaja A. Hõbemägi.

Toivo Kilsik, III kursus — «Korpussööbli viimistlemise konveier». Juhendaja V. Strizak.

Toivo Kilsik, III kursus — «Paheldamise pink». Juhendaja V. Strizak.

Ivan Kuritšon, IV kursus — «Agregaatpink». Juhendaja V. Reedik.

KEEMIA-TEADUSKOND

II koht

Mall Adrat, diplomand — «Madrõhu polüetüleeni pinna värvimise uurimine». Juhendaja E. Piiraja.

Valentina Boldina, diplomand

«Apatiidi- ja fosforiidikontsentraadi segust lihtsuperfosfaadi saamise uurimine». Juhendaja M. Veiderma.

Lehti Mäe, diplomand — «Amil-laasi ioonitidel adsorptsiooni uurimine». Juhendaja A. Kõstner.

Olev Tauts, diplomand — «Inver-taasi nreparaadi valmistamine õlle-pärmist». Juhendaja J. Kann.

Mart Nõges, diplomand — «Hap-niku kemotsorptsiooninähtused pul-brilises legeritud kaadmiumsulfidid». Juhendaja J. Hiie.

III koht

Tiia Lest, diplomand — «Kõrg-rõhu polüetüleeni liimimise uurimine». Juhendaja E. Piiraja.

Urve Puusepp, diplomand — «Mõnede lisandite toimest nisu liht-jahust leivale». Juhendaja K. Kask.

Malle Türk, diplomand — «Ter-moplastiliste valgustehniliste mater-jalide värvimisvõimaluste uurimine». Juhendaja E. Piiraja.

Aive Järjen, diplomand — «Koolõpilaste toitlustamine Tallin-na ülihariduslike koolides». Juhendaja M. Eesmaa.

NOOREMATE KURSUSTE ÜLIÕPILASTE REFERATIIVSED TÖÖD:

ELEKTROTEHNIKA-TEADUSKOND

II koht

Rostislav Troškov, I kursus — «Mõned valemid kolmnurga geomeet-rilas». Juhendaja M. Levin.

Aleksander Sudnitsõn, I kur-sus — «Pooljuhid, nende omadused ja saamine». Juhendaja O. Bussel.

Aleksander Malanov, I kursus — «Matemaatikat ja religioonist». Juhendaja M. Levin.

Vladimir Kõrov, I kursus — «Matemaatikat ja religioonist disku-teerimise põhjalustest». Juhendaja M. Levin.

III koht

Ella Nevalins, I kursus — «Pompei teoreemi analoogidest». Juhendaja M. Levin.

Jüri Dutikov ja Oleg Stšelo-vanov, I kursus — «Silindrilise taara optimaalset mõõdetest». Juhendaja M. Levin.

Georgi Norden, I kursus — «Pooljuht-sulamid, nende omadused ja saamine». Juhendaja O. Bussel.

ENERGEETIKA-TEADUSKOND

II koht

Valentin Morin, II kursus — «Laevade avariid halbade ujumis-omaduste tõttu». Juhendaja O. Bussel.

Keemia Selts 100

18. novembril tähistas D. I. Mendelejevi nim. Üleliidulise Keemia Seltsi TPI algorganisatsioon seltsi 100-aastast juubelit.

Sel puhul kokkukutsutud koosolekutel tutvustasid prof. H. Raudsepp ja allakirjutanu oma ettekannetes, millist suurt tähtsust on omanud ja omab eriti praegu keemia seltsi tegevus Nõukogude Liidu teoreetilise ning rakendusliku keemia ja keemiatööstuse arengus.

Keemia selts on olnud paljude tähtsate ürituste initsiaatoriks ja organiseerijaks keemiaalaste teadmiste levitamisel, keemikute koostöö organiseerimisel, ajakir-jade väljaandmisel, kongresside, nõupidamiste organiseerimisel ja paljudel teistel aladel.

D. I. Mendelejevi nim. Keemia Seltsi TPI algorganisatsiooni on liitunud kõik TPI keemia ja ehi-tusmaterjalide ala õppejõud, teaduslikud töötajad ja ka paljud üliõpilased, kokku 265 liiget.

Keemia seltsi organisatsioon TPI-s seab endale ülesandeks org-aniseerida nii oma liikmete kui ka väljastpoolt kutsutud eritead-laste ettekandeid oma teadusli-ke tööde tulemustest ja ülevaa-teid tähtsamate keemiaalaste probleemide arengust. Nii näi-teks hiljuti palusime esineda Le-ningradi professorit V. V. Stolni-kovi energeetiliste tuhkade praktilise kasutamise kohta. Ette-kandja oli tuttav selle problee-misa paliudes maades ja on juhtiv töötaja sellel alal ka Nõukogude Liidus.

Ettekanne äratas suurt huvi laiale kuulajaskonnale. Lähemal ajal toimuval koosolekul palu-sime ettekandjaks Teaduste Aka-deemia juhtivat töötajat E. Lipp-maad — tuumaresonantsmeetodi rakendamisel saadud tulemus-est molekulide struktuuri uuri-misel.

Detsembri lõpul on kavas org-aniseerida Leningradi professor K. Mištsenko ettekanne elektro-lüütide lahuste uurimise tule-mustest.

Peale selle toimuvad veel ette-kanded kitsamate erialade raa-mes üksikute kateedrite algatu-sel.

Ilmne vajadus on õppetöö me-toodika küsimusi käsitleda. Käesoleval aastal on selle kohta peetud kaks ettekan-net. Seltsil on võimalus kom-mandeerida oma liikmeid mitme-sugustele konverentsidele ja näi-tustele, mida ongi väga elavalt kasutatud.

Kasulikud ja soovitatav on ekskursioonid, mida algorgani-satsioon on mitmel puhul orga-niseerinud.

Üldiselt on keemia seltsi org-anisatsioonil TPI-s tähtis ühis-kondlik tööala, millest on üli-õpilastel soovitatav osa võtta. See tähendaks nende erialast ja ühis-kondlikku sidet õppejõududega, millel on suur tähtsus tulevaste keemikute kaadri ettevalmista-misel ja kasvatamisel.

L. Schmidt, D. I. Mendelejevi nim. Keemia Seltsi TPI algorganisatsiooni esimees

2. dets. dotsent Uusi Raukase loeng «Tugevusarvutused».
2. dets. dotsent Leo Kahki loeng «Noorte rahvusriikide arengu probleemid».
9. dets. van. õp. Konstantin Tip-po loeng «Standartsete istude iseloomustused ja kasutus-alad».
9. dets. dotsent Georg Metsa loeng «Termodünaamika alu-sed».
12. dets. dotsent Ülo Taigro loeng «Leninliku rahvuspro-grammi põhiseisukohad».

Avaldame sügavat kaastun-net rühmakaaslastele Ain Kar-jusele
ISA
surma puhul.
Õpperühm KA-71

Vast. toimet. V. KALPUS

Organ парткома, ректората, ко-митета ЛКСМЭ и профкома Та-ллинского политехнического инсти-тута газета «Таллинский политех-ник».

Hind 2 kop.
Trükikoda «Ühiselu», Tallinn, Pikk tn. 40/42.

Tellimise nr. 3837
MB-10502

Väga igav luugu

Elas kord mees, kes mõtles, et kuna ta kellelegi väga ei meeldi, peab selleks olema mingi põhjus. Ta mõtles, et võib-olla on põhjuseks see, et ta on igav. Mees teadis, et ta peab igav olema, sest igakord kui ta hakkas enesega rääkima, jäi ta magama. Kõhjuks ei olnud igaval võimalust näha, kas teised ka magama jäävad, kui ta nendega räägib, sest igav ei meeldinud kellelegi nii võrd, et nad oleksid lasknud tal pikalt rääkida. Igatahes, et olukorda parandada, võttis ta vastu otsuse teha iga päev midagi täiesti ootamatut. Häda oli selles, et ainuke inimene, keda igav tundis, oli ta ise, ja väga raske on midagi teha, kui sa ei tea, mida sa hakkad tegema. Esimesel päeval püüdis ta end üllatada sellega, et tuli trepist alla s-mal ajal, kui ta üles läks: aga igaval oli tugev kokku-põrge ja ta oli oimetu umbes kaks tundi. Siis — püüdis nurga tagant endale kallale karita. Õeldes väga kõva häälega «hoo». Aga kui ta ütles «hoo», siis see tema, kes seisis nurgal, oleks peaaegu südamerabandusse surnud.

Sündmusest kohkumata tegeles igav paar nädalat sellega, et asetas raamatuid uste peale, et need talle pähe kukuksid, kui ta uksest käib, aga iga kord, kui ta midagi lugeda tahtis, selgus, et raamat oli ukse peale jäänud, ja kui ta seda alla võt-ma läks, siis kõik teised raamatud kukkusid talle pähe, mis teda väga vihastas.

Mõne aja pärast mõtles igav, et loeb üle kõik inimesed, keda tunneb, soovides teada, kas tal nüüd on rohkem sõpru, kui varem, mil ta otsustas iga päev midagi täiesti ootamatut teha. Igav hakkas neid loendama, aga pidi loetama pärast seda, kui ta üheni jõudis, sest igav oli ikka ainuke isik, keda ta tundis. Igav otsustas endaga mitte enam sõbrust pidada, sest viimasel ajal oli ta enda vastu väga halb olnud.

Ükskord ostis igav endale koera, sest koera peetakse inimese parimaks sõbraks. Aga igakord, kui koer tema-ga rääkis, jäi igav magama, sest koer muust ei rääkinud kui termo-dünaamikast, mis oli üsna igav. Nii-

ea, kui koer mõistis kui igav loo-make ta on, otsustas viimane teha iga päev midagi täiesti ootamatut. Esimeseks ootamatuseks oli see, et koer pani sinihapet oma peremehe maisihelvestesse, mispeale mees suri, ja keegi ei kuulnud temast enam midagi, isegi mitte need, kes temast varem polnud midagi kuulnud.

(Sõna — sõnal!)
«Jumal lõi inimese ja inimene leiutas meetermöödustiku. Selleks, et pildistada jumalat, on mul vaja ainult pildistada tõelist inimest ja meetripuud».

Cub, The Journal of Queen Mary College

VÄLJAANDEL ILMUS

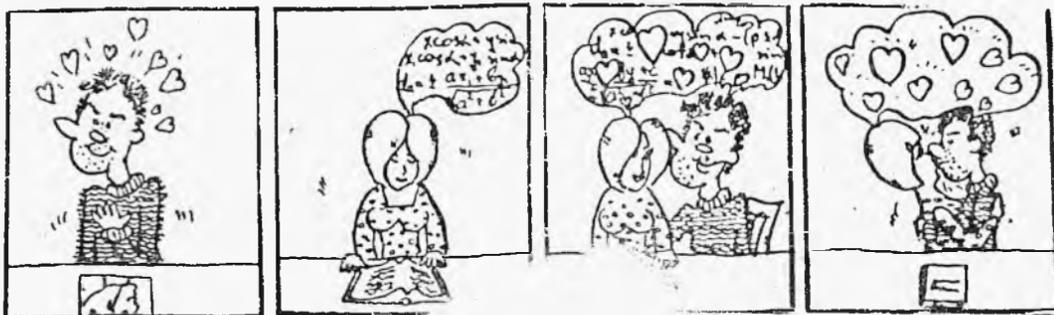
M. Randveer. Akumulatsioon ja tarbimine sotsialismi tingimustes. Loengukonспект. Tallinn 1968, 32 lk., 1000 eks., 5 kop.

H. Kuldma. Masinaehituse terminite valimik üliõpilasele-konstruktorile. Tallinn 1968, 80 lk., 2000 eks., 15 kop.

V. Loigom. Elektriaparaadid I. Laboratoorse töde juhendid. Tallinn 1968, 52 lk., 500 eks., 10 kop.

L. Sarapik. Aparatsehituse öko-noomika ülesanded. Tallinn 1968, 32 lk., 500 eks., 6 kop.

Lõikertistade projekteerimine Skeemid ja joonised. Tallinn

Kaunase PI ajalehest «UZ Tarybini Moksla»